

ارز تک‌نرخ‌ی شد

با ادغام تالارهای مرکز مبادله ارز و محدود شدن ارز ۲۸۵۰۰ تومانی، سیاست ارزی وارد مرحله جدیدی شد و نرخ‌به بازار نزدیک‌تر شدند. از روز گذشته و به‌صورت رسمی، ارز در مرکز مبادله ارز و طلای ایران تک‌نرخ‌ی شد. این تحول در پی ادغام دو تالار معاملاتی این مرکز و محدود شدن دامنه ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی رقم خورده و نشانه‌ای از تغییر فاز سیاست ارزی بانک مرکزی محسوب می‌شود. علی سعیدی، رئیس مرکز مبادله ارز و طلای ایران، در گفت‌وگویی اعلام کرد: از دیروز عملاً دو بازار موجود در مرکز مبادله با یکدیگر ادغام شده‌اند و نرخ ارز در تالار حواله، مبنای تأمین ارز برای تمامی کالاها و خدمات قرار گرفته است. به گفته او، در معاملات روز گذشته تالار اول عملاً هماهنگ نشده و فقط تالار دوم فعال بوده است.

جهش دوباره شاخص‌ها

روز گذشته بازار سهام هم با رشد قابل توجه شاخص‌های بورس و فرابورس و ثبت ارزش معاملات بالا به کار خود پایان داد. بازار نقدی بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دیروز با رشد پر قدرت شاخص‌ها بسته شد. شاخص کل بورس با افزایش ۱۰۵ هزار و ۴۸ واحدی در سطح ۴ میلیون و ۱۷۶ هزار و ۸۴ واحد قرار گرفت و شاخص کل هم‌وزن نیز با رشد ۱۸ هزار و ۴۵۷ واحدی به ارتفاع یک میلیون و ۱۰۷ هزار و ۷۸۳ واحد رسید که نشان‌دهنده بهبود هم‌زمان نمادهای بزرگ و کوچک بازار است. ارزش بازار بورس تهران به بیش از ۱۲۵ هزار و ۱۴۵ هزار میلیارد تومان رسید. در جریان معاملات روز گذشته، ۴۹۸ هزار و ۶۹۱ معامله انجام شد که حاصل آن گردش مالی بیش از ۱۷۲ هزار و ۲۰۵ میلیارد تومان بود. همچنین حجم معاملات بازار سهام به بیش از ۳۵ میلیارد سهم رسید؛ امری که از تداوم ورود نقدینگی و افزایش تحرک معامله‌گران حکایت دارد. در بازار فرابورس ایران نیز شرایط مشابهی حاکم بود. شاخص کل فرابورس با رشد ۶۹۸ واحدی در سطح ۲۳ هزار و ۴۱۷ واحد ایستاد و روند مثبتی را ثبت کرد. ارزش بازار اول و دوم فرابورس از ۱۸ هزار و ۴۱۰ هزار میلیارد تومان فراتر رفت و ارزش بازار پایه نیز به حدود ۴ هزار و ۲۱۳ هزار میلیارد تومان رسید.

رخداد صنعت

شاگرداول بازگشت ارز شفاف‌سازی کرد

شریعتمداری: هلدینگ خلیج فارس ۱۰۰ درصد تعهدات ارزی خود را انجام داده است

مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس در خصوص رفع تعهدات ارزی این گروه گفت: بر اساس گزارشات حسابرسی اعلامی، این گروه در سال‌های ۱۴۰۳ معادل ۱۰۲ درصد و ۱۴۰۴ معادل ۹۸ درصد تعهدات ارزی خود را رفع تعهد کرده است. محمد شریعتمداری گفت: هلدینگ خلیج فارس در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۳ میلیارد و ۲۸۴ میلیون و ۳۱۸ هزار و ۴۶۵ دلار ارز در سامانه نیما حسابرسی اعلامی، وی با اعدام این خبر اظهار داشت: همچنین هلدینگ خلیج فارس در سال ۱۴۰۴ تاکنون ۳ میلیارد و ۷۲۱ میلیون و ۱۴۷ هزار و ۴۲۲ دلار منابع ارزی داشته است که ۲ میلیارد و ۲۷۵ میلیون و ۵۷۹ هزار و ۵۴۵ دلار آن را در سامانه نیما عرضه کرده است. مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس تصریح کرد: این گروه از مجموع منابع ارزی حاصل شده به مبلغ ۴ میلیارد و ۷۴۳ میلیون و ۲۵۰ هزار و ۲۹۹ دلاری خود در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۴۱۱ میلیون و ۸۱۱ هزار و ۹۹۴ دلار را صرف خرید مواد اولیه، قطعات و کانتینرست کرده و ۷۴۳ میلیون و ۵۱۲ هزار و ۹۷۱ دلار جهت پرداخت هزینه‌های لجستیک و ۶۲ میلیون و ۱۰۶ هزار و ۶۲۷ دلار بابت مطالبات بانکی، صرف کرده است. به گفته وی، این دست هزینه‌ها در سال ۱۴۰۴ در مجموع یک میلیارد و ۶۳ میلیون و ۶۸۱ هزار و ۹۶ دلار بوده است. شریعتمداری خاطرنشان کرد: نظر به جاری بودن عملیات انتقال ارز، مبلغ ۲۲۰ میلیون و ۵۶۱ هزار و ۸۶۴ دلار مانده ابتدای دوره از سال ۱۴۰۲ به سال ۱۴۰۳ و مبلغ ۱۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار و ۳۲۲ دلار از سال ۱۴۰۳ به ۱۴۰۴ منتقل شده است. گفتنی است، نگاهی به عملکرد «فارس» نشان می‌دهد که این شرکت از سال ۱۳۹۷ به تمام تعهدات ارزی خود عمل کرده و هم‌اکنون نیز از مجموع درآمدهای سال ۱۴۰۴ مبلغ ۱۵۴ میلیون دلار ارز فروخته نزد بانک‌ها و بیش از ۱۳۵ میلیون دلار ارز جهت عرضه در سامانه نیما دارد.

اقتصاد

ECONOMY

۱۵

اقتصاد

جهان

تسلط ارژدها بر کامودیتی‌ها

بانک جهانی، جی‌پی مورگان، گلدمن ساکس و صندوق بین‌المللی پول قیمت‌ها در بازار ۲۰۲۶ را پیش‌بینی کردند

چشم‌انداز کالاها را هدایت می‌کنند: اول، در سمت کلان، کالاها احتمالاً در مرکز رقابت ایالات متحده و چین برای قدرت ژئوپلیتیکی و تسلط بر فناوری و هوش مصنوعی باقی خواهند ماند.

دوم، در سمت خرد، دو موج بزرگ عرضه انرژی که از سال ۲۰۲۵ آغاز شد، پیش‌بینی‌های انرژی کارشناسان گلدمن ساکس را هدایت می‌کنند. مثلاً در حالی که ۲۰۲۶ آخرین سال موج اول عرضه نفت است، موج عرضه LNG بسیار طولانی‌تر از نفت است و پیش‌بینی می‌شود صادرات LNG بین سال‌های ۲۰۳۰-۲۰۲۵ بیش از ۵۰ درصد افزایش یابد.

به‌نوشته این شرکت خدمات مالی و بانکداری چندملیتی آمریکایی حتی با اینکه طلا همچنان تنها کالای مورد علاقه خریداران است، اما کارشناسان این نهاد نقش پررنگی برای طیف وسیعی از کالاها برای تخصیص در سبد سرمایه‌گذاری استراتژیک می‌بینند. تمرکز جغرافیایی بسیار بالای عرضه کالاها و افزایش رقابت ژئوپلیتیکی، تجاری و هوش مصنوعی منجر به استفاده از کالاهای خاص به عنوان اهرم فشار شده است. این امر خطر اختلال در عرضه را افزایش داده و بر ارزش بیمه کالاها تأثیر می‌گذارد. وقتی ضررهای عرضه کالاها هم باعث رشد ضعیف‌تر و هم تورم بالاتر و نیز بازده قوی کالاها می‌شود، متنوع‌سازی سبدهای اوراق قرضه به خوبی انجام نمی‌شود. از طرفی محدودیت‌های چین بر صادرات عناصر خاکی کمیاب - که برای تولید تراشه‌های نیمه‌هادی، هوش مصنوعی، باتری‌ها و تجهیزات دفاعی حیاتی هستند - در چارچوب همان چرخه کنترل کالا جای می‌گیرند. به باور گلدمن ساکس، در این چرخه، با توقف جهانی شدن و گرایش فزاینده کشورها به موضوعات و اقتصادهای داخلی، اقتصادها معمولاً (۱) رنجیره‌های تأمین کالا را از طریق تعرفه‌ها، یارانه‌ها و سرمایه‌گذاری بازرسازی می‌کنند و به باور این بانک فلزاتی چون مس و آلومینیوم در این مرحله هستند، (۲) تولید را گسترش می‌دهند، از جمله نفت و LNG در این مرحله هستند، (۳) تولیدکنندگان پرهزینه را مجبور به خروج از بازار کرده، تمرکز عرضه را افزایش می‌دهند، و (۴) از عرضه غالب به عنوان اهرم فشار استفاده می‌کنند یعنی همان رخدادی که برای عناصر خاکی کمیاب اتفاق افتاد.

▼ سال ۲۰۲۵، سال محدودیت‌های تجاری

بانک جهانی در گزارشی در تشریح روندهای اقتصادی سال گذشته میلادی می‌نویسد: در طول ماه‌های گذشته، بازارهای کالا تحت فشار فعالیت‌های اقتصادی ضعیف، محدودیت‌های تجاری، عدم قطعیت سیاست‌ها و شوک‌های عرضه مرتبط با آب و هوا قرار گرفته‌اند. در گزارش بانک جهانی هنوز وضعیت اقتصادی سמהا به چهارم سال ۲۰۲۵ بررسی نشده اما در گزارش سهماه سوم آمده که نفت برنت در ۹ ماه اول سال ۲۰۲۵ در میانه عرضه بیش از حد و تقاضای ضعیف، به‌ویژه در چین، ۱۴ درصد کاهش قیمت یافت؛ هر چند بعدها تحریم‌های ایالات متحده علیه نفت روسیه مختصر افزایش قیمتی را به همراه داشت.

نقطه قیمت گاز طبیعی که به دلیل تقاضای قوی LNG در اروپا رو به افزایش نهاد بلکه قیمت‌های فلزات پایه هم به دلیل تغییر

سیاست‌های تجاری و اختلالات عرضه، به‌ویژه در مورد مس، دوباره افزایش یافتند. فلزات گرانبها به روند صعودی خود ادامه دادند و طلا و نقره به خاطر تقاضای سرمایه‌گذاری قوی، خریدهای بالایی بانک‌های مرکزی و افزایش عدم قطعیت ژئوپلیتیکی به بالاترین رکورد قیمتی خود دست یافتند. در همین حال، قیمت کالاهای مرتبط با خوراکی‌ها برای سومین سهماه متوالی به دلیل عرضه فراوان غلات کاهش یافت؛ روندی که در تضاد با افزایش قیمت هزینه‌های کود بود به دلیل تقاضای قوی، محدودیت‌های تجاری و کمبود تولید.

▼ بازار نفت و گاز و معدنی‌ها

قیمت نفت در طول سال ۲۰۲۵ روند نزولی داشته است. قیمت این سوخت فسیلی تحت تأثیر تنش‌های سیاست تجاری و نگرانی‌ها در مورد عرضه بیش از حد قرار گرفت؛ هر چند گاهی در واکنش به تحولات ژئوپلیتیکی منطقه‌ای شاهد افزایش ناگهانی قیمت هم بوده است. از ماه آوریل ۲۰۲۵ اوپک پلاس با تصمیمات ماهانه، به تدریج اهداف تولید را افزایش داده است. به این ترتیب این سازمان به افزایش روزانه تقریباً ۳ میلیون بشکه عرضه جهانی در سال جاری کمک کرد. از این رو بانک جهانی با نگاهی به این تحولات انتظار دارد عرضه نفت در سال ۲۰۲۶ به رشد خود ادامه دهد، اما سرعت تقاضا همچنان کند بماند و در هر دو سال کمتر از ۱ میلیون بشکه در روز افزایش یابد. بنابراین با توجه به عقب ماندن تقاضای نفت از عرضه، بازار طلای سیاه احتمالاً با مازاد قابل توجهی روبه‌رو خواهد شد. پیش‌بینی بانک جهانی این است که قیمت نفت خام برنت که در سال ۲۰۲۵ به طور متوسط ۶۸ دلار در هر بشکه بود و ۱۳ دلار کاهش نسبت به سال ۲۰۲۴ داشت، در سال ۲۰۲۶ به حدود ۶۰ دلار در هر بشکه کاهش یابد.

پیش از سال ۲۰۲۵ شاهد افزایش شدید قیمت گاز بوده ایم اما امسال قیمت گاز طبیعی به اندازه سال‌های قبل افزایش نیافت؛ هر چند تفاوت‌های منطقه‌ای قابل توجهی وجود داشت. شاخص قیمت گاز طبیعی گروه بانک جهانی در ماه اکتبر اندکی کاهش یافت و افت ۵ درصدی در سهماه سوم ۲۰۲۵ را ادامه داد، و قیمت‌هایس از افزایش شدید در اوایل سال به حالت عادی بازگشتند. در ماه‌های اخیر، قیمت‌های معیار ایالات متحده و اروپا به طور قابل توجهی از هم فاصله گرفته‌اند.

در مقایسه با سال قبل، قیمت‌های معیار ایالات متحده در سهماه سوم ۲۰۲۵، ۴۴ درصد بیشتر بود؛ روندی که دلیل آن تقاضای بالایی LNG بود. این در حالیست که قیمت معیار اروپا تا حد زیادی بدون تغییر باقی ماند. افزایش قیمت در اوایل سال، ترکیبی از کاهش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر مرتبط با آب و هوا در اروپا و دمای سردتر از حد معمول در آمریکای شمالی را منعکس می‌کرد.

از نظر بانک جهانی انتظار می‌رود قیمت گاز طبیعی در ایالات متحده، اروپا و آسیا مسیرهای متفاوتی را طی کند. پیش‌بینی می‌شود که قیمت معیار ایالات متحده پس از افزایش ۶۰ درصدی تخمینی سالانه در سال ۲۰۲۵، در سال ۱۱،۲۰۲۶ درصد افزایش یابد و در سال ۲۰۲۷، با حمایت بیشتر از صادرات LNG، تثبیت شود. اما